

La Ronde

BORIS CHARMATZ & CIE

Reidans door de dansgeschiedenis

Pieter T'Jonck
Gezien op 15 oktober 2021
Noordstation Brussel

‘Europalia Trains and tracks’ wordt een bijzondere editie van het Europalia festival: dit jaar staat er geen land centraal, maar draait alles om het spoornetwerk dat sinds de 19e eeuw het continent intenser verbond dan ooit te voren. Het festival miste alvast zijn opening niet: ‘La Ronde’ van Boris Charmatz in het Noordstation in Brussel was een belevenis. Het spektakel is vanavond trouwens nogmaals te zien, maar nu in de voormalige *Tri Postal* van Charleroi; in een organisatie van Charleroi Danse.

16 OKTOBER 2021

‘La Ronde’ werd nochtans niet bedacht voor dit Festival. Het werd bedacht voor het *Grand Palais* aan de Champs Elysées in Parijs. Maar het leek wel gemaakt voor het Noordstation. Dat gebouw, een ontwerp van Paul en Jacques Saintenoy, was bedoeld als een viering van de nieuwe Noord-Zuidverbinding (of daar echt iets te vieren viel is nu nog altijd een bron van verhitte debatten, maar soit). Die nieuwe verbinding had als gevolg dat de sporen niet meer op straatniveau lagen, maar op een verhoogd plateau dat zich een eind verder, ter plaatse van de Botanique de grond in boort. Het bijzondere van de stationshal is dat de hoofdingang ervan daardoor niet vóór maar evenwijdig met de sporenbundel ligt, en dat de hall zich toont als een zelfstandig volume.

Daar merk je al een paar decennia niet veel meer van. Het gebouw raakte in de verdrukking door het afgrijselijke complex Communicatie Centrum Noord of CCN, een uitloper van het al even afgrijselijke Manhattan project dat de Noordwijk vernielde. Maar het oorspronkelijke project was majestueus: een enorm volume in toen al gedemodeerde art déco stijl (we schrijven 1952!), dat ter plaatse van de inkom bekroond werd met een enorme klokkentoren. Een helling en trappen voerden naar de bescheiden hoofdingang, die je nauwelijks voorbereidde op de overdonderende maat van de stationshal zelf. Langs het gebouw voerde een hellingbaan voor auto's naar brede een *kiss and ride* zone ter hoogte van de hall, maar daar blijft niets van over. De nieuw aangelegde straat langs dit platform heette, niet toevallig, Vooruitgangsstraat. CCN sneed die straat echter bruusk door en zette de neergang ervan in.

Op één of andere manier heeft de NMBS recent beseft dat dit ze dit glorierijk moment uit de spoorweggeschiedenis van België niet langer mochten laten verloederen. De hall en de helling naar de hoofdingang werden gerenoveerd zodat je je, alvast binnen het gebouw, terug in de jaren 1950 kan wanen. Het blijkt nu ook een prachtplek om voorstellingen te presenteren. Dat is een kolfje naar de hand van de Franse choreograaf Boris Charmatz. Hij is niet aan zijn proefstuk toe als het gaat over performen in druk bezochte publieke plaatsen. Hij deed het eerder bijvoorbeeld al in Tate Modern in Londen, in Tempelhof Berlijn of dus ook in het Grand Palais in Parijs.

Probleem is natuurlijk dat een station een plaats is waar mensen passeren, en dus maar even stilstaan bij wat zich daar afspeelt. Maar het concept van de voorstelling lijkt er wel voor bedacht. Het is een opeenvolging van duetten, waarbij telkens één danser ook opduikt in het volgende. Charmatz ispireerde zich op 'Reigen', het schandaalstuk van Arthur Schnitzler uit 1897, dat in zeven scènes telkens het verhaal van een koppel vertelt, met die bijzonderheid dat één van beiden in de vorige amourette opdook. Een reidans (of 'Ronde' in het Frans) van liefdesparen.

Charmatz rekte het gegeven op tot zestien duetten die hij plukte uit de recente dansgeschiedenis. Daaronder bevinden zich een paar pareltjes uit zijn eigen werk, zoals fragmenten uit 'Herses' en het nog steeds bevreemdende, gewelddadige 'Con forts fleuve'. Hij treedt zelf, met Emmanuelle Huynh ook aan in het nog steeds onvolprezen 'Boléro 2' dat de in 2010 overleden Odile Duboc voor het creëerde op basis van de bekende gelijknamige muziek van Maurice Ravel.

Daarnaast zijn er ook andere pareltjes, zoals bewerkingen van 'C(H)OEURS' van Alain Platel, of een adaptatie van 'Café Müller' van Pina Bausch, waarin Sigrid Vinks schittert. Die gaat dan verder met een interpretatie van 'Amour', de film van Michael Haneke, in een duet met Pascal Grégory. Het is, mede door het bijzondere decor, een ongewone, en sterke belevenis in alle opzichten. Wie even tijd heeft kan het dus vanavond ook nog meemaken in Charleroi.

PS: voor de gelegenheid voegen we hier nu eens geen professionele foto's toe, maar een paar eigen kiekjes…)